

บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ

The Role of Local Government Organization Administrative in Promoting Efficient Budget Use

พัทธ์ธีรา เงินสุข, พงศกร ศรีรงค์ทอง, อรพินธุ์ คุณธรรมนิตติ,
ปติตตา ทวีระวงษ์ และจิตตาทกานต์ ศรีสุวรรณ,
มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

Patteera Ngernsuk, Pongsakorn Srirongthong, Orapin Khunnathamniti,
Patitta Thawerawong and Jittakarn Srisuwan,
North Bangkok University

ประวัติย่อ

1. นางสาวพัทธ์ธีรา เงินสุข (Corresponding author) รัชมณฑล และนักศึกษา หลักสูตรปริญญาเอก สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ e-mail: patteera.nger@northbkk.ac.th ความเชี่ยวชาญ ด้านงบประมาณ และด้านรัฐประศาสนศาสตร์
2. นายพงศกร ศรีรงค์ทอง อาจารย์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ e-mail: pongsakorn.sr@northbkk.ac.th ความเชี่ยวชาญ ด้านรัฐประศาสนศาสตร์
3. ดร.อรพินธุ์ คุณธรรมนิตติ อาจารย์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ e-mail: orapin.kh@northbkk.ac.th ความเชี่ยวชาญ ด้านรัฐประศาสนศาสตร์
4. นางสาวปติตตา ทวีระวงษ์ อาจารย์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ e-mail: patitta.th@northbkk.ac.th ความเชี่ยวชาญ ด้านรัฐประศาสนศาสตร์
5. นางสาวจิตตาทกานต์ ศรีสุวรรณ พนักงานสายสนับสนุนวิชาการ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ e-mail: patitta.th@northbkk.ac.th ความเชี่ยวชาญ ด้านรัฐประศาสนศาสตร์

Revised: September 12, 2024; Revised: October 4, 2024; Accepted: October 17, 2024

บทคัดย่อ

บทความนี้วิจารณ์บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาจากสถิติการรับเรื่องร้องเรียนของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและการละเลยหน้าที่ในหน่วยงานรัฐ พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาด้านความโปร่งใสและการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างเป็นปัญหาที่พบบ่อย ทำให้เกิดความเสียหายทางการเงินแก่รัฐ นอกจากนี้ บทบาทของหน่วยงานตรวจสอบภายนอก เช่น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) มีความสำคัญในการเปิดเผยปัญหาและช่วยในการตรวจสอบ การส่งเสริมการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงควรเน้นไปที่การสร้าง ความโปร่งใส การปฏิบัติตามกฎหมาย การมีส่วนร่วมของประชาชน และการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร เพื่อป้องกันการทุจริตและเสริมสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน

คำสำคัญ: บทบาท, ผู้บริหาร, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, งบประมาณ, มีประสิทธิภาพ

Abstract

This article criticizes the role of local government organization administrators in promoting efficient budget use. Based on the statistics of people who had made complaints at the National Anti-Corruption Commission (NACC) involved corruption or negligence by Government agencies, it was found that the local government organization had problems with transparency and compliance with related laws. Corruption in procurement is a very common problem. This causes financial damage to the government. Additionally, the role of external auditing agencies such as the Auditor General of Thailand (OAG) is important in uncovering problems and helping with investigations. Promoting the efficient use of budgets by administrators of local government organizations should therefore focus on creating transparency. Compliance with the law public participation and personnel development training to prevent corruption and strengthen public confidence.

Keywords: Role, Executive, Local Government Organization, Budget, Efficient

บทนำ

ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งขึ้นตามกฎหมาย โดยโครงสร้างการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ประกอบด้วย ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ จึงถือได้ว่าเป็นองค์กรทางการเมืองที่ไม่ว่าจะการดำเนินกิจการใด ๆ จะต้องมีการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องเสมอ (โกวิทย์ พวงงาม, 2559) ทั้งนี้กระบวนการด้านการบริหารงบประมาณถือเป็นกลุ่มภารกิจหนึ่งที่มีการเมืองเข้ามาแทรกแซง เนื่องจากการบริหารและจัดสรรงบประมาณถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำให้นโยบายต่าง ๆ ที่ฝ่ายการเมืองกำหนดไว้สามารถบรรลุผลตามนโยบายที่ได้หาเสียงไว้กับประชาชน ฉะนั้นนักการเมือง ท้องถิ่นจึงสนใจที่จะเข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการงบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุนหรือการพัฒนา เช่น การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน การบริการประชาชน การแก้ไขปัญหาในพื้นที่ เป็นต้น (รุ่งลาวัลย์ คงมั่น, 2563) สิ่งเหล่านี้มักมีมิติการเมืองปรากฏให้เห็นเสมอ เพราะนอกจากจะเป็นการบริหารงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหา และพัฒนาท้องถิ่นตามปกติแล้ว การบริหารและจัดสรรงบประมาณบางโครงการมีการคำนึงถึงการได้รับประโยชน์ของกลุ่มประชาชนที่เป็นฐานคะแนนเสียง และบางโครงการมีการคำนึงถึงการขยายฐานคะแนนเสียงด้วย ทำให้ถูกมองว่าการบริหารงบประมาณบางโครงการไม่เป็นไปตามหลักเหตุผล (บุญเกียรติ การะเวกพันธ์, 2564)

กระบวนการจัดหางบประมาณ และการบริการประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นเป็นอย่างมาก เนื่องจากงบประมาณนั้น เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้ผู้เกี่ยวข้องจะต้องใช้หลักการและกระบวนการที่เหมาะสมเพื่อให้งบประมาณถูกจัดสรรไปแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นให้ตรงจุด ผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงบประมาณ จึงต้องคำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วนของปัญหา และศักยภาพด้านการคลังของหน่วยงานควบคู่กันไป โดยมีการเรียงลำดับความเร่งด่วนของปัญหาแล้วพิจารณาจัดสรรงบประมาณจากเงินรายได้ของหน่วยงาน (วิณา พิงวิวัฒน์นิกุล, 2565) ปัญหาประการสำคัญที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเผชิญอยู่ก็คือปัญหาในการบริหารงบประมาณ เนื่องจากงบประมาณมีอยู่อย่างจำกัด การจัดหางบประมาณจึงไม่เป็นไปตามแผน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในรูปของนิติบุคคล ต้องดำเนินการโดยคนหลาย ๆ คน ความต้องการของแต่ละคนก็แตกต่างกัน งบประมาณมีอยู่อย่างจำกัด แต่จะต้องพยายามจัดสรรเพื่อสนองความต้องการของแต่ละชุมชน/หมู่บ้าน การใช้จ่ายเงินงบประมาณส่วนใหญ่มักจะเป็นค่าใช้จ่ายในด้านการลงทุนหรือโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สมาชิกสภาบางคนมีความเข้าใจว่าตนมีบทบาทคล้ายคลึงกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังนั้นเมื่อประชาชนเลือกตนเองเข้ามาเป็นตัวแทน แล้วตนเองจะต้องแสดงผลงานให้ปรากฏโดยเฉพาะการนำงบประมาณมาพัฒนาเขตรับผิดชอบเพื่อให้ประชาชนพึงพอใจและเลือกตนเข้ามาอีก

การบริหารจัดการงบประมาณเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าและยั่งยืน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการจัดสรรและใช้งบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ (รัฐศิริรินทร์ วังกานนท์, 2565) อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการงบประมาณในระดับท้องถิ่นนั้นเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่มาจากหลายปัจจัย ทั้งปัจจัยภายในและภายนอกองค์กร ดังนั้น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการวางแผน กำกับดูแล และติดตามการใช้งบประมาณ เพื่อให้มั่นใจว่างบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมานั้นถูกใช้ไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการงบประมาณที่ดีไม่เพียงแต่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาด้านท้องถิ่นอย่างยั่งยืน แต่ยังเป็นการสร้างควมไว้วางใจและความเชื่อมั่นจากประชาชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกด้วย (Barnard, 1972) ดังนั้น เพื่อวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นระดับตำแหน่งนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในการส่งเสริมการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่ลักษณะการส่งเสริม ได้แก่ การช่วยเหลือ ลงมือสนับสนุนบุคลากรทุกฝ่ายที่ใช้งบประมาณให้มีประสิทธิภาพ ทั้งด้านคุณภาพ คือ ถูกต้อง แม่นยำ ไม่ผิดกฎหมาย และด้านปริมาณ ได้แก่ เบิกจ่ายทันเวลา ตามแผนที่ได้รับอนุมัติ บทความฉบับนี้จะนำเสนอวิธีการดังกล่าว

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาวิธีการใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. เพื่อเปรียบเทียบการใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๓. เพื่อศึกษาผลกระทบของการใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๔. เพื่อศึกษาการใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๕. เพื่อศึกษาการใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๖. เพื่อศึกษาการใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ทบทวนวรรณกรรม

ภารกิจตามกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้จัดแบ่งกรอบการให้บริการสาธารณะออกเป็น 6 ด้าน (วุฒิสสาร ตันไชย, 2559) ได้แก่

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต
3. ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย
4. ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว
5. ด้านการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
6. ด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

กฎหมายเรื่องการจัดหาและการใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2563 (บังคับใช้เมื่อวันที่ 25 พ.ย.63)

บทบาทผู้บริหารท้องถิ่น

พิชญ์นิฐา พรรณศิลป์ และ สัญญา เคนาภูมิ (2558) กล่าวว่า บทบาทผู้บริหารท้องถิ่นในศตวรรษที่ 21 จึงควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. บทบาทการนำอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งในด้านการบริหารการพัฒนา และการปฏิสัมพันธ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในและภายนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น คณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาวะผู้นำในการบริหารให้เหมาะสมกับลักษณะขององค์กร และปัญหาที่เกิดขึ้นในเขตท้องถิ่น สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ข้างต้น จะสามารถตอบสนองหรือแก้ไขได้หรือไม่นั้น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องใช้ความเป็นผู้นำที่ดีในการจูงใจเพื่อระดมพลังความสามารถและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด อีกทั้งสร้างสำนึกความรับผิดชอบต่อเนื่องให้แก่พนักงาน จึงจะสามารถค้นหาหนทางแก้ไขและขจัดปัญหาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้หมดไป

2. บทบาทการเป็นสัญลักษณ์ของท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่นมักนึกถึง อบต. เทศบาล อบจ. ไม่ก็นึกถึงนายกเทศบาล สมาชิก อบต. หรือปลัด เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ขององค์กรส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นหน่วยงานราชการที่มีความใกล้ชิดและเข้าถึงประชาชนได้ง่ายที่สุด ทำให้องค์กรมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นและดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนได้เป็นอย่างดี ซึ่งภารกิจหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ ความรับผิดชอบต่อการจัดบริการสาธารณะระดับชุมชน และพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนอยู่ดีมีสุขทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉินความท้าทายหรืออุปสรรคในการให้บริการประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญและประชาชนอยู่ดีมีสุขนั้น ถือเป็นภารกิจหลักของทุกองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งหน่วยงานแต่ละแห่งก็จะมียุทธศาสตร์การพัฒนาในด้านต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายหลักของยุทธศาสตร์ดังกล่าวคือ การพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นเมืองน่าอยู่ในด้านความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม การคมนาคม การให้บริการ และสวัสดิภาพของประชาชนเพื่อให้แผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวเดินหน้าไปสู่จุดหมายที่วางไว้ แนวทางการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้อง เกิดจากความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านพื้นที่ ผู้บริหาร บุคลากร และองค์กร ขณะเดียวกันเทคโนโลยีสารสนเทศหรือไอที ได้เข้ามามีบทบาทในทุกภาคส่วน เพราะการมีระบบสารสนเทศพื้นฐานที่ดี ช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวนโยบายที่วางไว้ประสบความสำเร็จ ช่วยให้การดำเนินงานและบริหารงานภายในองค์กรทำได้อย่างราบรื่น ทำให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นได้รับบริการที่ดี ส่งผลให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

3. บทบาทของนักบริหารมืออาชีพ เป็นการแสดงออกโดยอิสระที่มีผลดีต่อผู้อื่นหรือสังคม เช่น การตัดสินใจ การจูงใจให้คนทำงาน การแสดงออกทางความคิด การพูด พฤติกรรมทางอารมณ์ การอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม เป็นต้น (บุหงา วชิระศักดิ์มงคล, 2557)

3.1 เป็นผู้ชี้แนะให้คำปรึกษาหารือในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมและเป็นธรรม ในสังคมแห่งความรู้มีความต้องการบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถขั้นสูง หรือให้คำปรึกษาในฐานะเป็นผู้ชำนาญการหรือผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้นำทางปัญญาย่อมเป็นผู้รอบรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ชัดเจน เรียกว่า ระดับมืออาชีพ (Professional) เช่น ครู มืออาชีพ ผู้บริหารมืออาชีพ นักธุรกิจมืออาชีพ เป็นต้น คุณลักษณะมืออาชีพประกอบด้วยความรู้และประสบการณ์ รวมทั้งเจตคติที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพของตนเอง

3.2 เป็นผู้จูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องตามตัวแบบหรือตัวอย่างที่ดีที่สุด ผู้นำจึงต้องปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี ทำให้ผู้อื่นเชื่อถือ ศรัทธา ยอมรับในบุคลิกภาพ ความคิดเห็น และยอมรับในพฤติกรรมดังกล่าว เช่น ครู อาจารย์ พระสงฆ์ โตะครู โตะอิหม่าม นายกรัฐมนตรี นายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น การจูงใจไม่ใช่เพียงแต่การพูดเพื่อให้ผู้อื่นเชื่อและปฏิบัติตามเท่านั้น แต่ผู้นำยังต้องแสดงพฤติกรรมที่ทำให้เป็นตัวอย่างที่น่าเคารพ ศรัทธา ทำให้ผู้อื่นรับรู้และปฏิบัติตาม เกิดความเชื่อ ความชอบ และชื่นชม

3.3 เป็นผู้พัฒนาให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่พึงประสงค์ขององค์การหรือสังคม ผู้นำจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ มองไกลในอนาคต และทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ไม่เห็นแก่ตัวและพวกพ้องตนเองมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมและเป็นผู้พัฒนาให้สังคมอยู่อย่างมีความสุข สร้างความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น และมีความคิดเชิงบวก มองโลกในทางดี ทำตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม

3.4 บทบาทในเชิงวิชาการ ผู้นำควรต้องมีความรู้ ความสามารถด้านวิชาการที่เป็นวิชาชีพของตนเองอย่างลุ่มลึก จนสามารถใช้ในการให้คำแนะนำ ให้ข้อเสนอแนะเพื่อใช้ความรู้ในสาขาของตนเองเพื่อการอธิบาย เหตุการณ์ และจัดสถานการณ์เพื่อให้เกิดผลดีต่อภารกิจ/ องค์กร เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดถึงสามารถให้คำปรึกษาเพื่อแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่ได้สำเร็จในระดับหนึ่ง รวมทั้งมีผลงานเป็นที่ยอมรับ มีการพัฒนานวัตกรรมเชิงวิชาชีพ และมีผลงานเผยแพร่

3.5 บทบาทในการเป็นบุคคลที่มีความรอบรู้ เฉลียวฉลาด อารมณ์มั่นคง มีความฉลาด มีอารมณ์ดี และมีคุณธรรมและจริยธรรมสูง มีมนุษยสัมพันธ์สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เป็นทีมงานที่เข้มแข็ง มีบุคลิกภาพทั้งภายนอก และภายในงดงาม

4. บทบาทเป็นแบบอย่างประชาธิปไตย ผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชน “การมีส่วนร่วมของประชาชน” ถือเป็นหลักการสากลที่ได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญและจำเป็นในสังคมประชาธิปไตย กฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกติกาสูงสุดของประเทศสะท้อนเจตนารมณ์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างชัดเจน รวมถึงการปฏิรูปการบริหารงานภาครัฐภายใต้แนวคิดการบริหารภาครัฐ

แบบมีส่วนร่วม (Participatory Governance) และแนวคิดธรรมาภิบาล (Good Governance) ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนั้น การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องมุ่งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์การเกิดขึ้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ เป็นรากฐานของการพัฒนาประชาธิปไตยนั่นเอง ด้วยเหตุนี้ จึงไม่น่าแปลกใจที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้บัญญัติให้ประชาชนมีส่วนร่วมโดยตรงในการเมือง การบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายประการ ได้แก่ (อรทัย ก๊กผล, 2552) 1) การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งและถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกท้องถิ่น 2) การเปิดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาทิเช่น ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร และรายงานผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) การให้สิทธิประชาชนสามารถเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ และ 4) การให้สิทธิประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนก่อนการดำเนินโครงการที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน รวมทั้งการลงประชามติท้องถิ่น

5. บทบาทในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรหนึ่งที่ได้บริหารงานโดยการกำหนดกลไกอำนาจของภาครัฐในการบริหารจัดการทรัพยากร ทั้งด้านเศรษฐกิจสังคม ชุมชน และกลุ่มคนเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในทุก ๆ ด้าน อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติ ซึ่งการบริหารงานของราชการการเมืองกับข้าราชการทุกคนในสังกัดได้ทำหน้าที่เป็นแกนนำในการผลักดันแนวคิดและสร้างการยอมรับร่วมกัน ในทุกระดับด้วยแนวคิดที่ว่า การบริหารงานที่ดีของรัฐเป็นรากฐานที่ดีของการพัฒนาคนให้ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข โดยสามารถพิสูจน์ได้จากตัวชี้วัดหลายประการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้บริการแก่ประชาชน สังคมและองค์กรต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ความสำเร็จในการบริหารงานที่ดีมีศักยภาพประชาชนได้รับผลประโยชน์อย่างคุ้มค่าเป็นพลังขับเคลื่อนที่ดี และเป็นเครื่องยืนยันว่าการบริหารงานที่ดีมีประสิทธิภาพสูงสามารถพัฒนาคน ชุมชน และสังคมในท้องถิ่นได้อย่างต่อเนื่องตลอดมา โดยอาศัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 6 หลัก ดังนี้ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักการมีส่วนร่วม 4) หลักความโปร่งใส 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า (ภูติศ นอขุนทด, 2565)

6. บทบาทอื่นตามสถานการณ์ ผู้นำท้องถิ่น ควรเป็นผู้มีความรู้ในด้าน กฎหมาย เนื่องจากองค์กรปกครองท้องถิ่นถือเป็นหน่วยงานของรัฐ ซึ่งระบบการปฏิบัติงานยังต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย เช่นเดียวกับหน่วยงานส่วนกลางและภูมิภาค กฎหมายหลายฉบับกำหนดให้ผู้นำท้องถิ่นเป็นเจ้าพนักงาน เช่น กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายที่มีลักษณะเป็นกฎหมายปกครองต่าง ๆ ซึ่งกำหนดอำนาจทางปกครองให้กับผู้นำท้องถิ่นในการอนุมัติ อนุญาต ระเบียบ เปลี่ยนแปลง เพิกถอน อันมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับประชาชน ตลอดเวลา หากผู้นำท้องถิ่นไม่มีความรู้ทางด้านกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายปกครองแล้ว โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดนำไปสู่การร้องเรียนหรือฟ้องคดีทางปกครอง ย่อมมีโอกาสเป็นไปได้สูงมาก ในที่สุดอาจเกิดผลเสียหายต่อองค์กรปกครองท้องถิ่นหรือตัวผู้บริหารท้องถิ่นอย่างมาก

การใช้งบประมาณภาครัฐของไทยในปัจจุบัน

กระบวนการงบประมาณของประเทศไทยในปัจจุบัน ตั้งแต่การจัดทำงบประมาณการบริหารงบประมาณ การติดตาม และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ นับได้ว่าขั้นตอนการบริหารงบประมาณเป็นขั้นตอนที่ใช้เวลาและระเบียบที่เกี่ยวข้องมากมาย การบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย ขั้นตอนย่อย ได้แก่ การจัดทำแผนปฏิบัติงานของส่วนราชการ (Office of the Public Sector Development Commission, 2013)

การขออนุมัติเงินประจำงวด การเบิกจ่ายเงิน การโอนเปลี่ยนแปลงรายการ การก่อหนี้ผูกพัน ซึ่งมีการวิพากษ์วิจารณ์ขั้นตอนต่าง ๆ ดังกล่าวว่า มีความยุ่งยาก ไม่คล่องตัว มีการควบคุมจากหน่วยงานกลางมากเกินไปและไม่สะท้อนให้เห็นว่าส่วนราชการปฏิบัติงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ แนวคิด

ในการปรับปรุงระเบียบและวิธีการบริหารงบประมาณ เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้นได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยสำนักงบประมาณได้มอบอำนาจให้ส่วนราชการ อย่างไรก็ตามเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งนับตั้งแต่เศรษฐกิจของโลกและประเทศไทยประสบภาวะชะงักในปี พ.ศ. 2540 รัฐบาลจำเป็นต้องใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการกำหนดยุทธศาสตร์การฟื้นฟูเศรษฐกิจ รวมทั้งใช้งบประมาณเป็นกลไกในการพยุงสถานะทางเศรษฐกิจ ในยามที่ภาคธุรกิจและเอกชนประสบภาวะขาดทุนและล้มละลายด้วยการจัดสรรงบประมาณในโครงการลงทุนต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นการบริโภค การจ้างงาน เป็นต้น (อธิมาตร เพิ่มพูน และ ยุภาพร ยูภาศ, 2564)

การใช้งบประมาณภาครัฐของส่วนราชการท้องถิ่น

จันทร สีหาบุญลี (2563) กล่าวว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรทางการปกครองของระบบราชการไทยในระดับท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย จำแนกออกเป็น 2 ประเภทคือ 1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และ 2) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คือ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญต่อรัฐบาลทั้งในด้านการเมือง การปกครอง และการบริหาร โดยด้านการเมืองการปกครองนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่ช่วยเสริมสร้างพื้นฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย และเป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เรียนรู้การปกครองตนเอง ส่วนด้านการบริหารนั้นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลและเป็นช่องทางให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถแสดงออก สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นที่ประชาชนอาศัยอยู่

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอาศัยกลไกต่าง ๆ ในการบริหารจัดการโดยงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาล และการจัดเก็บภาษีรายได้ภายในท้องถิ่น เป็นเครื่องมือสำหรับการบริหารและการจัดบริการสาธารณะตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 มาตรา 30 (4) กำหนดการจัดสรรภาษีและอากรเงินอุดหนุนและรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 รัฐบาลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า และโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบห้า โดยการจัดสรรสัดส่วนที่เป็นธรรมแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคำนึงถึงรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย การเพิ่มสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลให้เพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่เหมาะสมแก่การพัฒนาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการบริการสาธารณะได้ด้วยตนเอง และให้เป็นไปตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ถ่ายโอนเพิ่มขึ้นภายหลังปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 เป็นต้นไป แต่ไม่ว่ากรณีจะเป็นการได้เงินอุดหนุนที่จัดการให้ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าเงินอุดหนุนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการจัดการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 มาตรา 30 (5) การจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีในส่วนที่เกี่ยวกับการบริการสาธารณะในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้รัฐจัดการเงินอุดหนุนให้เป็นไปตามความจำเป็นและความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการให้เกิดความเรียบร้อยและถูกต้องตามกฎหมาย มีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถตอบสนองความต้องการ และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายเพื่อความผาสุก ความสงบและปลอดภัย รวมทั้งความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณภายใต้การควบคุมงบประมาณของคณะผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่งบประมาณที่ต้องรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนของงบประมาณรายจ่ายและเงินนอกงบประมาณ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งหรือหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย โดยมีหัวหน้าหน่วยงานคลังเป็นผู้ช่วยเหลือและให้มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมการรับและการเบิกจ่ายเงิน ควบคุมบัญชี รายงาน และเอกสารอื่นเกี่ยวกับการรับจ่ายเงินและหนี้ ตลอดจนการตรวจเอกสารการรับจ่ายเงิน การขอเบิกเงิน และการก่อหนี้ผูกพัน นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรายงานด้วยการจัดส่งสำเนางบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ได้รับอนุมัติให้ประกาศใช้แล้วไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอเพื่อทราบภายในระยะเวลาไม่เกินสิบห้าวัน นับแต่วันสิ้นสุดการประกาศโดยเปิดเผยเพื่อให้ประชาชนทราบ ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเมื่อสิ้นปีงบประมาณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องประกาศรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณทั้งส่วนงบประมาณรายจ่ายและเงินนอกงบประมาณไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนทราบภายในกำหนดสามสิบวัน แล้วส่งสำเนารายการรายรับรายจ่ายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อทราบและเก็บเป็นข้อมูลระดับจังหวัดภายในระยะเวลาสิบห้าวัน หลังจากนั้นให้จังหวัดรายงานกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยต่อไป

หลักการป้องกันความเสี่ยงของ COSO

หลักการป้องกันความเสี่ยงของ COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ที่มีความสำคัญสำหรับองค์กร ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก ๆ (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, 2013) ดังนี้

1. บทบาทและความรับผิดชอบ โดยหลักการนี้กำหนดให้มีการกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบที่ชัดเจนในการจัดการความเสี่ยงภายในองค์กร ซึ่งจะประสานงานระหว่างหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มั่นใจว่ามีการครอบคลุมความเสี่ยงอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานทุกวันขององค์กร

2. การกำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์ โดย COSO กำหนดให้มีการกำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์ที่ชัดเจนในการจัดการความเสี่ยง โดยการวางแผนการทำงานและการดำเนินการเพื่อลดความเสี่ยงหรือป้องกันความเสี่ยงที่เป็นไปได้ในองค์กร

3. การประเมินความเสี่ยง โดยหลักการนี้เน้นการประเมินความเสี่ยงอย่างรอบคอบ โดยการระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร และพัฒนากลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยงเหล่านั้นให้มีประสิทธิภาพ

4. กิจกรรมการควบคุม โดย COSO จะกำหนดให้มีการสร้างและบำรุงรักษากิจกรรมการควบคุมภายใน ซึ่งเป็นกระบวนการหรือการดำเนินงานที่ช่วยลดความเสี่ยงหรือป้องกันความเสี่ยงในระดับที่ยอมรับได้

5. การทบทวนและการประเมิน โดยหลักการนี้ให้ความสำคัญกับการทบทวนและการประเมินผลการดำเนินงานในด้านควบคุมภายในและการจัดการความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงและป้องกันการเกิดความเสี่ยงในอนาคต

6. การรายงานและการสื่อสาร โดย COSO จะกำหนดให้มีการรายงานและการสื่อสารที่ชัดเจนเกี่ยวกับความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุมภายในในระดับสูงสุดขององค์กร ซึ่งเป็นประโยชน์ในการทำให้ผู้บริหารและสมาชิกในองค์กรเข้าใจความเสี่ยงและมีการตัดสินใจที่ถูกต้อง

การป้องกันความเสี่ยงของ COSO ช่วยให้องค์กรมีการจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อรักษาความน่าเชื่อถือของการดำเนินงานและการประกอบกิจการที่ยั่งยืน

หลักการใช้งบประมาณให้มีประสิทธิภาพ

การใช้งบประมาณให้มีประสิทธิภาพเป็นหัวข้อที่สำคัญสำหรับองค์กรที่ต้องการจัดการทรัพยากรทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพและควบคุมค่าใช้จ่ายให้เหมาะสม (Goldstein, 2016; Shim & Siegel, 2017) มี 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การวางแผนและประเมิน การทำงานงบประมาณที่มีประสิทธิภาพต้องเริ่มต้นด้วยการวางแผนอย่างรอบคอบ โดยการประเมินความต้องการทางการเงินของทุกกิจกรรม และการทำนายรายรับ-รายจ่ายในอนาคตอย่างถูกต้องและเป็นเหตุผล

2. การควบคุมและติดตาม เน้นถึงการติดตามและควบคุมค่าใช้จ่ายในขณะที่ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ได้วางแผนไว้ โดยการตรวจสอบการใช้งบประมาณเป็นประจำและการปรับปรุงขั้นตอนการควบคุมตามสม่ำเสมอ

3. การปรับปรุงและการป้องกัน เพื่อให้งบประมาณมีประสิทธิภาพมากขึ้น องค์กรควรมีการทบทวนและปรับปรุงกระบวนการวางแผนและการควบคุมงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

กรณีศึกษาที่เกิดขึ้นที่เปิดเผยในหนังสือสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับปัญหาเรื่องการใช้งานงบประมาณ การร้องเรียนต่าง ๆ

ป.ช.ช.โฆ้วสถิตีร้องโงงปี 66 กว่า 4.4 พันเรื่อง เสียหาย 1.3 แสนล. อปท.แชมป์

สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้เปิดเผยสถิติการรับเรื่องร้องเรียนกล่าวหาในปีงบประมาณ 2566 ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม - 19 กรกฎาคม 2566 ประมาณ 4,475 เรื่อง ซึ่งพบว่าหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนมากที่สุดคือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 1,548 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 34.59 โดยคำกล่าวหาที่มีการร้องเรียนมากที่สุด คือ การละเลย เพิกเฉย ปฏิบัติเกินอำนาจหน้าที่ การอนุมัติอนุญาตไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือกระเปียบที่เกี่ยวข้อง และกล่าวหาประเภทการจัดซื้อจัดจ้าง ของแพง TOR ไม่ถูกต้อง อนุมัติไม่ชอบ รวมทั้งพฤติกรรมการฮั้ว ร่วมกันกีดกันพุดเสนอราคาขายอื่นในการเสนอราคาต่อหน่วยงานรัฐ (กรุงเทพธุรกิจ, 2565)

บทวิจารณ์

การวิจารณ์หัวข้อบทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาจากข่าวที่ได้กล่าวถึงนั้น สามารถแบ่งประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ความโปร่งใสและการบริหารงบประมาณ โดยข่าวที่กล่าวถึงในเรื่องการทุจริตของหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น แสดงให้เห็นถึงปัญหาด้านความโปร่งใสในการบริหารงบประมาณ การละเลยและเพิกเฉยต่อหน้าที่ การปฏิบัติเกินอำนาจ และการอนุมัติไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้เกิดการทุจริตที่ทำลายความเชื่อมั่นของประชาชนต่อหน่วยงานรัฐอย่างรุนแรง

2. การทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นประเด็นหลักที่ถูกพุดถึงอย่างมาก เช่น การจัดซื้อจัดจ้างของแพง TOR ไม่ถูกต้อง อนุมัติไม่ชอบ รวมทั้งพฤติกรรมการฮั้ว ร่วมกันกีดกันพุดเสนอราคาขายอื่นในการเสนอราคาต่อหน่วยงานรัฐทำให้เกิดการเสียหายทางการเงินแก่รัฐเป็นจำนวนมาก

3. การมีส่วนร่วมและการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก โดยการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก เช่น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) มีความสำคัญในการเปิดเผยและตรวจสอบการใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเปิดเผยรายงานผลการตรวจสอบการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ช่วยให้ประชาชนรับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและสามารถเรียกร้องการแก้ไขได้

4. บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งบทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญในการส่งเสริมการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ โดยควรดำเนินการดังนี้

4.1 การสร้างความโปร่งใส โดยเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการใช้งบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนทราบ และมีการตรวจสอบอย่างเข้มงวด

4.2 การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ เป็นการอนุมัติและการจัดซื้อจัดจ้างต้องเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดปัญหาการทุจริต

4.3 การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการใช้งบประมาณ

4.4 การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร เป็นการฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการใช้งบประมาณ

บทสรุป

การทุจริตและการใช้งบประมาณที่ไม่ถูกต้องเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการสร้าง ความโปร่งใส การปฏิบัติตามกฎหมาย การมีส่วนร่วมของประชาชน และการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดปัญหาการทุจริตและสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนในหน่วยงานรัฐ

เอกสารอ้างอิง

กรุงเทพธุรกิจ. (2565). *ป.ป.ช. โชว์สถิติร้องโกงปี 66 กว่า 4.4 พันเรื่อง เสียหาย 1.3 แสนล. อปท. แฉม็ป.* เข้าถึงได้จาก <https://www.bangkokbiznews.com/politics/1080553>

โกวิทย์ พวงงาม. (2559). *การปกครองท้องถิ่นไทย: หลักการและมติใหม่ในอนาคต.* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: วิทยุชน.

จันทมร สีหาบุญลี. (2563). *การติดตามการใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.* เข้าถึงได้จาก <https://library.parliament.go.th/th/radioscript/kartidtamkarichcayngbpramankhxngxngkhkrpkkhxngswnthxngthin>

บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์. (2564). *เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการบริหารงานวิชาการและแนวคิดเชิงทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต.

บุหงา วชิระศักดิ์มิ่งคล. (2557). *ภาวะผู้นำทางวิชาการ.* เข้าถึงได้จาก http://office.nu.ac.th/edu_teach/ASS/Download/vchk-B1.ภาวะผู้นำทางวิชาการ.pdf.

พิชญ์นิฐา พรรณศิลป์ และ สัญญา เคนาภูมิ. (2558). บทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นในศตวรรษที่ 21. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 3(2), 146-161.

ภูติศ นอขุนทด (2565) หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานภาครัฐ. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 7(1), 1029-1044.

- รัฐศิรินทร์ ว่างานนท์. (2565). *เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการบริหารงานวิชาการคลังสาธารณะและงบประมาณแผ่นดิน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต.
- รุ่งลาวัลย์ คงมั่น. (2563). *การดำเนินงานบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลบางเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560-2562*. ค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วีณา พิงวิวัฒน์นิกุล. (2565). *เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการบริหารงานวิชาการกำหนดและการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2559). *รูปแบบและประเภทการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- อธิมาตร เพิ่มพูน และ ยุภาพร ยุภาศ. (2564). *มิติใหม่ในการจัดการรายจ่ายภาครัฐ. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 5(3), 87-98.*
- อรทัย ก๊กผล. (2552). *คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน สำหรับนักบริหารท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: จรัญสนิทางค์การพิมพ์.
- Barnard, C. I. (1972). *The functions of the executives*. Harvard University Press.
- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission. (2013). *Internal Control - Integrated Framework: Executive Summary*
- Goldstein, L. (2016). *A guide to college and university budgeting: Foundations for institutional effectiveness* (4th ed.). National Association of College and University Business Officers (NACUBO).
- Office of the Public Sector Development Commission. (2013). *Strategic plan for the development of the Thai government system (2013–2018)*. Vision Print and Media.
- Shim, J. K., Siegel, J. G., & Shim, A. I. (2011). *Budgeting basics and beyond* (4th ed.). John Wiley & Sons.